

צד:

עין משפט
גר מצוה

מעולם אם מצונו ענינה בדרום ועקרב בצפון. ל"ל דעגלה לאו היינו מול שור כדפי' בקו' ועקרב נמי אינו עקרב ד"צ מולות דכפ"ק דלאש השנה (דף י"א): קאלמר ד"צ מולות לעולם ששה למטה מן הארץ וששה למעלה וכשהא' עולה שנגנזו שוקע והכא' אמר שאין זויס ממקומן ושניהם לעולם למעלה אלף אחרים הם: ואין דרך רחוקה א'טמא. קלת תימה כשהוא עומד חוץ לעור' והוא ערל או טמא קי"ב כפסקא ואס' ימול ויטער יפטר מיהו דוגמת זה מצינו כל הרמז לזילה אין זילה מעכבא דו (מנחות קג:):

מה אהין חוץ אביאיתו. לא היה להשי' להוסי' כאן ואין שאת אלף אפילה דלא לריכא לכך אלף כעשור שני כירושלים שנטמא: **אף** כאן חוץ אביאיתו. ובסיפרי מסכים ואפה מקום אפילתו מפמח ירושלים ולפנים (ו) ולא מימי תנאי אלף כלומר כיון דאשכחן תנאי דפליגי אליבא דר' אליעזר כשיעור דרך רחוקה ה"ג הוהו דקמני ערל שלל מל עניש כרת פטור דלר' אליעזר דרך רחוקה מן המדיעיים ולמון דהשמה אלף מני עייל: **במומאה** הלך אחר העושרים בעודה. פי' נעשיית פסק נעומאה הך אחר טהורים העומדים בצורה דאזות שבוני. **הס** נדקר רחוקה: **שומע** אני. רש"י לא גרס אפילו ג' וג' פרסאות והדין עמו דמשום הכי לא היו דרך רחוקה כיון שיכול לזוז בשעת שמיטה או בשעת אפילה לכן נראה לגרוס כדליתא בתוספתא:

מה

מי שהיה פרק תשיעי פסחים

כן בנו של נמרוד. לאו דוקא בן בנו אלף כלומר מורע נמרוד: **שם** רביד. השיא ענה לאנשי דור הפלגה לזנות מגדל להלם בצלח השמים שהוא היה מלך כבבל כדכתיב (בראשית י) ותהי ראשית ממלכתו בבל: וכן בין ריקע לריקע. לאורכו' של עולם כמדת גובהו כדכתיב' אשר ברא אליהם אדם על הארץ ולמקלה השמים עול' כמסכת חגיגה (דף יג.) דרש ר' הני. אלמא עולם מהלך חמש מאות שנה לא ומשבו עשר פרסאות לזיס נמלא עולה לכמה אלפים ומיומחא דרנח: גלגל. כמין אופן כרקיע שהמלות נמוסם בו. גלגל קבוע ואינו מוגלגל אלף כעין אופן עגלה המונה כרקיע אלף המולות מהלכס כפי הילוך מועט ואין מקיפין את הגלגל אלף כל מל שמשא את החמה דע ממקומה ומוליכו עד מצידו וחזר למקומו לפיכך אין עגלה נראית בדרום ולא עקרב בצפון שהרי אין מקיפין אלף מהלכין הילוך מועט וחזרין: לא מצינו עגלה

בדרום ועקרב בלפון. ואי ק"ד גלגל חזר ומולות קבועין נמלא גלגל מולך ומגלגל המולות לכל ד' הרומות (א) כשם שהוא מגלגל והיינו כמין אופן וממון כרקיע חזיו למטה מן (ב) הרקיע ואינו למעלה מן הרקיע וכשעולה לזו או שוקע לזו אחר לפי דברי חכמי אומות העולם שזמורים גלגל חזר ולפי דברי חכמי ישראל שאמרים גלגל קבוע אין לפסח שוקע ועולה אלף במולות: **דילמא** כי בזוגיא דרישיא. ככרול החזוב כנקב רחב שברחם ששוכב עומד במקומו והכרול חזר ואס' באת לגלגל שוכב ומגלגל כפי הברזל והכרול עומד במקומו: אי נמי כי לינורא דשא. שהדלת קובצת כחור המפתח העליון והמפתח במקומו עומד ואס' באת לגלגל מהשקוף הוא מתגלגל כפי הציר והדלת עומד במקומו וכן הגלגל מתגלגל כפי עצמו ומולך הממה והמולות קבועים בגלגל אחר כמחוק ואותו הגלגל אינו זו ממקומו אלף גלגל חזיון מולך חמה על פני כל המולות אי נמי גלגל חמה מבעבסם וגלגל המולות מנחון: **למטה** מן הרקיע. וזרחת על הארץ כאשר אנו רואין ובלילה למעלה מן הרקיע וזרחת ואינה נראית למטה: **היג' וזכמי** א"ר אומרים ביום למטה מן הרקיע ובלילה למטה מן הקרקע: **מעטום** לזונין. אין לך מיס נובעין שאינו

מסורת הש"ס
(6) [מירויין ג.], (ג) ס"א ל"ג. (4) [פי' נסבות מ"י ס"י ר"ע]. (5) [ערוך כ"ס ר"ת גרם כפסגה כש"ס פי"ש ה"ג' שלפניו ה"א נ"י רבוי גרסות ע"ס]. (6) [נחמ"ס נסבות ע"ס]. כ"ה' אין וי' העוקף נלמטה הכרול כדף ט. גלגל]. (7) [לעיל ט"ז]. (8) [תוספתא רפ"ח]. (9) [תוספתא רפ"ח כ"ה' ה"א ד"ה ר"ה בתוספתא כ"ו]. (10) ס"א וזרז]. (11) [דברים ט' ד].

תורה אור השלם

1. ימי שנותיו בהם שבעים שנה ואם בגבורת שמונת שנה ודרכם עיקל ואין בו ג' חשיב ונעשה החיים ז' אל קאל שאול תורד אל ירדתי בור.

הנהגות הב"ח

(א) נבי דרך רחוקה שומע אפי: (ב) רש"י ד"ה לא מצינו וי' ארבע הרומות י"ב פי' אף מדרס לפסן ומלפס לדרס: (ג) בא"ד כמין אופן וממון כרקיע חזיו למטה מן הרקיע ואינו למטה מן הקרקע וכשעולה לזו או: (ד) ד"ה אף כלן כ"י וירושלים ולפנים תנאי הוא לא מימי תנאי:

גליון הש"ס

נפי' ויראין בריהם. פי' שיהי מקובלת תמונתו: י' ד"ה השתנו על השמעות שכבת משמו של ר"ת דלע"ג דנלחו חמ"ה א"י [לחמי יפאל חיו למחן טענות אלף האמת היא כמחמ' ישראל והיינו דלחמ"ה חתפלה וטוקו חלניו קרקע עי"ל: שם בבספסא הלך אחר הדיב. עין לעיל פי' ע"א ח"ס ד"ה משלח' וי"ע:

מופך רש"י

ערל. גזול. שלא מל. עכר הספסא ענש כרת. כענין שיהי ראי' לתקן מי' שעות ממון נסחיתת הספסא ולמעלה ולא נתקן. ולא דמי לעמא דהיה כדקר רחוקה שאין יטולן לתקן כמות ששעות. ומיקמי הכי לא תמא חובל עליון ודע"ל ט"ז.

את הנהרות טבת שבט ואדר מהלכת כמדבר שלא ליבש את הרועים: ורבי אליעזר אומר מאסקופת כו'. ואע"ג דמצי עייל ולא אמרינן ליה קום עייל ויהתניא יהודי ערל שלא מל עניש כרת דברי רבי אליעזר אומר אבי ד"רך רחוקה לטהור ואין דרך רחוקה למטא רבא אמר תנאי היא דתניא רבי אליעזר אומר נאמר ריחוק מקום בפסח ונאמר ריחוק מקום כמעשר מה להלן חוץ לאכילתו אף כאן חוץ לאכילתו רבי יוסי בר רבי יהודה אומר משום רבי אליעזר חוץ לעשייתו כמאן אולא הא דאמר רבי יצחק בר רב יוסף ב' בטמאים הלך אחר רוב העומדין בעודה כמאן כרבי יוסי בר רבי יהודה שאמר משום רבי אליעזר: אמר לו רבי יוסי לפיכך וכו': תניא רבי יוסי הגלילי אומר דרך (6) שומע אני מהלך שנים או שלשה ימים כשהוא אומר ובדרך לא היה מגיד שמאסקופת העורה ולחץ קרוי דרך: מתני'

זונין. אין לך מיס נובעין שאינו

זונין. אין לך מיס נובעין שאינו נביעתן הן זונין ביום לפי שהחמה גבוהה מהן: ובלילה מעטום רוסחין. שהחמה מתממתן תחת הקרקע מדע שבעלות השחר אתה רואה עשן על הנהרות: כשעלו של ריקע. כמון לקרקע כשזלי הכיפה: לפיכך כל העולם זונין. שאינה מהלכת אלף כזדי העולם: ומעטום רוסחין. דהיינו אלף המים מזדי העולם שהמעטום כחות מהם: ככרעט שבילין. מהלכת בגבורה של חמה: ולא אמרינן ליה קום עייל. ואי לא עיילת מייחבת כרת: ענוש כרס. משום פסח. אלמא אמרינן ליה קום מהול: דרך רחוקה. פטרה את הטהור והרי הוא בדרך רחוקה דחוק לעורה דרך רחוק מיקרי דילפינן מריחוק מקום דמעשר אף כלא מון לקמס הכשירו אף כלא מון לקמס הכשירו והכשירו דפסקא בעורה היא הלך לא אמרינן ליה קום עייל. אבל אין דרך רחוקה נעמא דלאו משום טעמא דריחוק אפטר עמא אלף משום דלא מצי חכיל לאורמא. והכי נמי אין דרך רחוקה לערל והאי דנקט טעמא דלעיל (דף כג:) אמרו להאי שינאי גבי טעמא וכיון דערל מצי לתקוני נפשיה מייחב דלא פטריה רחמנא לעמא אלף משום דלא מצי למיכל כצורמא והאי מצי למיכל והכי נמי ערל: נאמר ריחוק מקום כפסח. או כדרך רחוקה לכס (כמדנר טו) ריחוק מקום כמעשר כי ירחק ממך המקום (דברים יד) חוץ לתומת ירושלים אפילו פסקיה אתה דכתיב [שם] כי לא מולך שאתו ואין שאתו אלף אפילה כמס' מות (דף ט"ז): מון לאכילתו. חומת ירושלים אלף חוץ לעשייתו דהיינו חומת עורה לא דאמרינן קום עול: מון לעשייתו. דגמרינן מריחוק דמעשר הכי מה להלן מון להכשירו והכשירו דפסקא בעורה. אלמא איכא תנאי דפליגי כדרי' אליעזר ותנא דערל שלל מל פליג ואמר דלא פטר רבי אליעזר אלף כעומד מון למודיעים דלא מצינו למימר ליה קום עול: הלך אחר רוב העומדים בעורה. אס' רובן טמאין אע"פ שצמון ישראל טהורין הרבה ישנה בטומאה דדרך רחוקה היא לאותן העומדין מנחון ואין חשבוין נעושי פסח ובתרי הני [שבעורין] אולינן: הי"ג בתוספתא ר' יוסי הגלילי אומר דרך רחוקה שומע אני מהלך שנים ושלשה ימים כשהוא אומר ובדרך לא היה מגיד שמאסקופס עורה ולחץ קרוי דרך. ובספריים היא משבשבת: מתני'